СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 252. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, середа, 29-го жовтня 1947. No. 252. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, October 29, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ТЕФТ ЗАПОВІДАЄ ПРИЙНЯТТЯ ПЛЯНУ МАРШАЛА В КОНГРЕСІ

Бостон, 27 жовтня. — Ввесь Плян Маршала для допомоги Европи буде мабуть прийнятий конгресом перед тим, заки він розійдеться на Різдвяні вакації 19 грудня — таке заповів сен. Роберт А. Тефт, провідник республиканської більшости в конгресі. Він приїхав до Бостону з агітацією за свою кандидатуру на номінацію на президента Злучених Держав з рамени Республиканської партії. Тефт передбачує не лише прийняття тимчасової допомоги для Італії й Франції у висоті приблизно одного більйона долярів, але теж і цілого Пляну Маршала. За обчисленнями Тефта кошти цього Пляну дійдуть до висоти по 4½ або 5 більйонів річно, а не по 8 більйонів, як цього домагається президент.

МАРШАЛ ПРЕДЯВИВ ЛИШЕ ЗАГАЛЬНИЙ ПЛЯН В БІЛОМУ ДОМІ.

Вашингтон, 27 жовтня. З довірочної наради сотні представників різнородних груп, яка відбулася в Білому Домі в справі допомоги Европі, довідується Джек Верклі, кореспондент Геральд-Трибюн, що секретар Джорджа Маршал предявив свій плян лише в загальних начерках. Він між ін. виявив, що всі 16 держав, які будуть діставати допомогу, мають зобовязатися до взаємної допомоги одна одній. Допомога з Америки буде йти через окрему корпорацію під контролею уряду. З огляду, що в конференції взяли участь представники підприємств для розголосу, здогадуються, що вони допоможуть урядові в переведенні Пляну Маршала агітацією як серед конгресменів так і серед населення.

МЕК ҐРАТ ЗА БЕЗПАРТІЙНУ СЕСІЮ КОНГРЕСУ.

Вашинґтон, — Сен. Дж. Гаверд Мек Ґрат, який незабаром перебере становище предсідника Краєвого Демократичного Комітету, виявив під час пресової конференції деякі думки, звязані з скликанням надзвичайної сесії конгресу. Він твердить, що сесія буде безпартійна і присвячена ухваленні допомоги Західній Европі. Сенатор відбув саме подорож по Европі разом з іншими конгресменами. Він заповідає однодушність серед цих конгресменів в европейських справах. Він твердить, що допомога Франції є теж бизнесовою трансакцією для Америки. Коли Франція стане на ноги, тоді вона буде покупнем Америки. На підставі розмови з премієром Франції Рамадіє, сенатор заповідає, що в найближчім кабінеті Франції не буде комуністів.

СПРОТИВ ПРОТИ ПЕРЕСЛУХУВАННЯ В КОНГРЕСОВІМ КОМІТЕТІ.

Вашинґтон. — У комітеті для Неамериканських Діянь складав зізнання як свідок фільмовий письменник Джан Гавард Лосон, якого деякі інші свідки зарахували до комуністів. Він відмовився заявити, чи він комуніст, чи ні, а коли хотів відчитати свою заяву, тоді предсідник Комітету звільнив його від складання дальшого свідоцтва. Референт Комітету витягнув з рекордів докази на його приналежність до комуністичної партії. Після того Комітет ухвалив, щоб передати справу Лосона конгресові для признання його винуватим погорди конгресу. Ерик Джансон, предсідник товариства фільмової індустрії, виявив свій погляд, що інше діло є виказувати приналежність до комунізму, а інше ставити когось у підозріння, що він є комуніст, бо це шкодить репутації такої людини. Предсідник Комітету Парнел Тамес закинув Джансонові, як представникові фільмової індустрії, недостачу співпраці з Комітетом. З огляду на такі спротиви передбачують затяжну правничу боротьбу за основні права людини, яка покінчиться аж в Найвищім Суді Злучених Держав.

ВТІКАЧІ ПЕРЕД ПОЖЕЖАМИ ВЕРТАЮТЬСЯ ДОМІВ.

Бар Гарбор, стейт Мейн. — Біженці, які покинули свої житла під час пожежі лісів, почали вертатися, щоб розпочати побудову нових домів. В першу чергу повертаються лише фізично сильні мужчини, або родини, яким ще залишилося дещо з їх будинків. Завдяки рухливості влади наспіли вже частини наперед вироблених домів, щоб їх поставити на вільних площах. У стейті минула дальша небезпека пожежі лісів, яка досі нанесла шкоди на $30,000,000.

ДАЮТЬ ВІЗИ ЕСТОНЦЯМ, ЩО ПРИПЛИЛИ ЧОВНОМ.

Маямі, Флорида. — Іміграційна влада дозволила американському консулеві в Несо дати іміграційні візи 17 естонцям, які ще перед роком приплили з Европи до Америки лодкою. Всіх сміливців було тоді 42. Уряд у Вашингтоні дав дозвіл на їх поселення в Америці, одначе правне поступування тривало цілий рік, заки переведено провірку всіх осіб. Це не має нічого спільного з новою виправою естонців, яка прибула до берегів Флориди передучора.

Міжнародна Харчова Рада не розвязується

Вашингтон, 27. жовтня. — Міжнародна Рада Харчової Конечности не буде розвязана з кінцем біжучого року і її життя буде продовжене хоч на рік з огляду на світове положення. Рада повстала під час світової війни за спонукою Америки і обняла 35 держав. Після війни її існування стало безпредметовим з огляду, що повстала Організація Обєднаних Держав з різними розгалуженнями. Секретар Харчевої Ради Д. А. Фицджералд вийшов з поглядом, що державні уряди не змогли обняти своїм передбачуванням наслідків світової війни й тому треба задержати Харчову Раду для дальшої акції.

ПРИБУЛО 18 НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ З ЕВРОПИ.

Ню Йорк, 27. жовтня. — Транпортовим кораблем Ирні Пайл, який прибув з Бремергафен у Німеччині, приїхало 500 американських громадян, які виїхали були ще перед війною до Польщі і досі не могли звідти дістатися до Америки. Коли з покінченням війни Польщу заняли советські війська, американські громадяни пішли до совєтських концтаборів або на працю до копалень. Ново прибувші оповідають, що в польській пристані Ґдиня перебуває ще 19,000 американських громадян, які ждуть на свою чергу на виїзд до Америки.

З інших подорожних замітна була група 18 українських імігрантів зо скитальщини. Це переважно селяни й робітники, крім одного священика. Вони поїхали до Пенсилвенії й деяких середне-західних стейтів, як Індіяна та Норт Дакота. Серед нових імігрантів чути щораз менше нарікання на відносини в таборах, а за те слідний страх перед непевним політичним положенням в Европі.

АМЕРИКА ХОЧЕ ДАЛЬШЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ПАТЕНТИ В ЕВРОПІ.

Вашингтон. — Кілька тисяч патентів, які є власністю уряду, стратять свою правну забезпеку з кінцем біжучого року і можуть попасти в чужі руки через недостачу фондів на їх нової реєстрації. Між патентами є такі важні, як радар, лоран і електроніки. Щоб рятувати ці патенти уряд звертається до приватних підприємств з предявленням, щоб вони їх сфінансували і забезпечили продукцію та дохід з них для Америки.

Американський протинаступ проти большевицької пропаганди

ВСІ ЗАСОБИ ПРОПАГАНДИ НА БОРОТЬБУ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ЗАГРОЗИ.

Берлін, 27. жовтня. — З офіціяльних заяв американських представників в Німеччині виявляється незвичайно важливе рішення американського уряду. Америка рішила чинно зареагувати на поширювану всіми можливими трюками большевицьку пропагандивну брехню в цілому світі та повести широку пропагандивну проти-большевицьку протиакцію, використовуючи всі можливі засоби пропаганди, головно пресу, радіо і фільм. Центрам цеї американської протиакції в Европі готова стати Німеччина. Це має бути частинною американською відповіддю на відновлений недавно в Польщі Комуністичний Інтернаціонал, цим разом вже під назвою Комінформу. Завданням і напрямними нової американської пропагандивної політики буде головно виказати на протиставленнях демократичного і большевицько-тоталітарного режимів цю велику большевицьку загрозу, яка нависла над людством та його всіми культурними і цивілізаційними досягненнями. Наявними фактами будеться виказувати всю забріханість і плянову тенденційність большевицької аґітки, на яку зловлено вже неодного дурня.

О.О.Д. ВІДКИНУЛА СОВЄТСЬКУ РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО „ПІДПАЛЮВАЧІВ" ВІЙНИ", ПРИНІМАЮЧИ ЗАКЛИК ДО МИРУ.

Лейк Соксес, Н. Й., 27. жовтня. — Політичний Комітет Генеральної Асамблеї О.Д. відкинув сьогодні большевицьку резолюцію в справі т. зв. „підпалювачів війни", принімаючи рівночасно одноголосно компромісовий заклик до всіх націй світу до миру та засуджуючи всі форми пропаганди, що могли б заохотити до аґресії. В прийнятій резолюції видвигається теж домагання до всіх урядів країн-членів О.Д., щоби вони в межах своїх конституційних можливостей піддержували приязні стосунки, базовані на чартері О.Д., використовуючи до цего всі засоби пропаганди. Прийнята Політичним Комітетом резолюція буде предложена Загальному Зібранню О.Д. на найблищій сесії, що відбудеться в пятницю.

ДАЛЬШІ НАРАДИ В СПРАВІ АМЕРИКАНСЬКОГО ПЛЯНУ „МАЛОЇ АСАМБЛЕЇ".

Лейк Соксес, Н. Й., 27. жовтня. — Американська резолюція в справі створення Тимчасового Комітету для збереженя миру і безпеки, відомого під назвою „Малої Асамблеї" О.Д. видержала сьогодні пробу першого голосування. Створений до підготовки цеї справи підкомітет переголосував більшістю голосів надати „Малій Асамблеї" всі права перебирати кожну дискусійну справу, передану Генеральній Асамблеї. Проте, більшістю голосів відкинено американську пропозицію, щоби „Мала Асамблея" вирішувала всі справи звичайною більшістю голосів, вставляючи клявзулю про необхідність більшости двох третіх голосів.

ВИРІШУЮТЬ СПРАВУ КОРДОНІВ ЖИДІВСЬКОЇ І АРАБСЬКОЇ ДЕРЖАВ В ПАЛЕСТИНІ.

Лейк Соксес, Н. Й., 27. жовтня. Підкомітет О.Д., уповноважений підготовкою пляну поділу Палестини на жидівську і арабську держави, перейшов сьогодні до обговорювання одної з найважливіших справ, іменно кордонів обох майбутніх держав. Американський представник в Підкомісії домагався, щоби наради в справі кордонів були закриті для публики та щоби ці справи задержати в таємниці. Резолюцію прийнято.

АВСТРІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ОБВИНУВАЧУЄ СОВЄТСЬКИХ ВОЯКІВ У СКРИТОВБРИВСТВІ.

Відень, Австрія, 27. жовтня. (ЮП). — Австрійська поліція сьогодні заявила, що совєтські вояки вбили в пятницю в ночі в одній австрійській місцевості одинадцять австрійських селян. Комуністична преса пробує звалити вину на осіб, що занімаються чорною торгівлею, але поліція твердить, що вона має докази на поповнення цего злочину совєтськими вояками. Совєтські військові власті заборонили австрійцям переводити в цій справі доходження.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ ФОНДІВ НА І.Р.О.

Женева, Швайцарія, 27. жовтня. — Сьогодні під час нарад Підготовчого Комітету Міжнародної Організації для Збігців знову видвигнено справу зменшення фондів на цілі цеї організації. До попередньої вже американської пропозиції в цьому напрямку сьогодні долучилися ще представники Франції, Китаю, Австралії та Нової Зеляндії. Рівночасно видвигнено застереження щодо допомоги ІРО бувшим польським воякам армії ген. Андерса, які по думці поодиноких представників в ІРО, повинні одержувати допомогу від британських властей.

БРИТАНІЯ ВІДКЛИЧЕ СВОЇ ВІЙСЬКА З БУРМИ.

Лондон, 27. жовтня. — Сьогодні тут проголошено підписаний 17-го жовтня британсько-бурмський договір, на підставі якого Британія погоджується відкликати з Бурми свої війська, задержуючи там тільки військові місії. В британських політичних колах називають цей договір „мировим договором без війни".

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ВЕРНУВСЯ ДО МОСКВИ.

Москва. 27. жовтня. — Сьогодні тут вернувся спеціяльним літаком американський амбасадор, ген. Волтер Бедел Смит. Він їздив на нараду до Вашингтону.

ДЕ ҐОЛЬ В БОРОТЬБІ ЗА НОВУ ФРАНЦІЮ

Париж, 27 жовтня. — Ген. Шарль де Ґоль, після перемоги свої прихильників у виборах до міських рад, домагався сьогодні розпущення Національної Асамблеї та переведення нових виборів до парляменту, що приготовив би відповідну конституцію та перевів державну перебудову країни на нових основах. По думці генерала, ця переломові зміни є незвичайно наглячі, бо „події є занадто грізні, щоб можна дозволити на проволоку". Він заявив, що французька держава „в її теперішній формі та з її теперішним проводом стоїть перед загрозою заломання в руїні та анархії, що є звичайним попередженням інвазії". В розмовах з кореспондентами ген. де Ґоль заявив, що він і його партія не думають перебирати влади, якщо теперішний уряд буде давати собі раду з політичною та економічною крізою. Проте, він в це не дуже вірить і він теж не думає спокійно приглядатися, якщоб країна увійшла в рішальну крізу, яку він заповідає вже на найблищу зиму. Виступові і домаганням ген. де Ґоля віддається велику увагу в країні і закордоном.

МІКОЛАЙЧИК ВТІК ДО ШВЕЦІЇ І Є В ДОРОЗІ ДО ЛОНДОНУ.

Варшава, 27 жовтня. — Польський уряд поширив сьогодні вістку, що керівник польської протикомуністичної опозиції, Станіслав Міколайчик, разом з іншими 7 особами переправився малим човном через Балтик до Швеції і звідтіль плянує переїхати до Лондону, де перебуває його жінка зі сином. Не подаючи джерела інформацій, речник польського уряду твердив, що Міколайчик втік при допомозі його приятелів зі закордону. Сам Міколайчик на коротко перед своєю втечою заявив одному американському кореспондентові, що він в кожній хвилині дожидає комуністичного замаху на його життя. Втеча Міколайчика продовжує бути політичною сензацією дня.

БЕНЕШ БОЇТЬСЯ „ДРУГОГО МЮНХЕНУ"

Прага, 27 жовтня. — Сьогодні тут появилася перша частина споминів чехословацького президента Едварда Бенеша, в яких він заповідає можливість „другого Мюнхену в цілком новій формі" та ще більш катастрофального в наслідках, якщо суперечності між Сходом і Заходом будуть продовжуватися. Бенеш твердить, що західні союзники на конференції в Тегерані погодилися подарувати Чехословаччину Сталінові.

БЕВИН ПРОТИ СОВЄТСЬКИХ ДОМАГАНЬ

Лондон, 27 жовтня. — Британський міністер закордонних справ, Ернест Бевин, сьогодні заявив, що після того, як в американській зоні Німеччини будуть розібрані 682 фабрик, призначені на воєнне відшкодовання для Совєтів, він буде проти будьяких дальших совєтських домагань воєнного відшкодовання. Вважають, що становище Бевина в цій справі остаточне перерішує можливість будьякого успіху найблищої конференції Ради закордонних міністрів.

ПОТВЕРДЖЕНО АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ ДОГОВІР В СПРАВІ РУРЩИНИ.

Берлін, 27 жовтня. — Сьогодні тут офіціяльно потверджено недавнє американсько-британське договорення у Вашингтоні в справі продукції вугілля в Рурщині. На підставі цего порозуміння дальша продукція німецького вугілля буде відбуватися під контролею західних союзників.

КАНДИДАТИ НА СОВЄТСЬКИХ КВІЗЛІНҐІВ.

Відень, 27 жовтня. — На австрійському прикладі виявляється найкраще совєтська метода підговки нових квізлінґів у всіх країнах. Совєтські власті піддержують місцеві комуністичні партії та їх керівників у поодиноких країнах безпосереднім контактом та „договорами" в міжнародних справах, поминаючи компетентні до того легальні уряди.

МІНІСТЕР СФОРЦА В ЛОНДОНІ.

Лондон, 27 жовтня. — Сьогодні ввечорі до Лондону прибув італійський міністер закордонних справ, Карльо Сфорца, і вже завтра рано почне наради з міністром Бевином. Це перші переговори британського та італійського міністрів закордонних справ як рівного з рівним після війни, як на підставі мирового договору Італія стала знову суверенною країною. Переговорам віддається належну увагу.

ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА В ІНДІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Ню Дельгі, Індія, 27 жовтня. — Поділ Індії на дві незалежні домінії в нічому не зменшив традиційної там братовбивчої релігійної війни, а в поодиноких випадках її ще збільшив. Сьогодні повідомлено, що заселене більшістю музулман князівство Кашмір на півночі виявило бажання прилучитися до гіндуської Індії і з цеї нагоди там почалася нова різня між музулманами та гіндусами.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕПОРОЗУМІННЯ, ЯКЕ СТАЛО ТИПОВИМ

В Европі не розуміють американської господарської системи, чи там „американського капіталізму", бо глядять на нього очима европейського капіталізму, який там провалюється та якого повороту ніхто не бажає. Звідси і агітація проти Америки, бо вона намагається ніби привернути Европі капіталізм.

Що таке помилкове думання поширене, пізнати найкраще по тій пересторозі, яку зробив відомий письменник Томас Ман, повернувши з Европи. Він, який повинен би знати Америку, бо живе тут уже довго й є американським горожанином, остерігає Америку, що відбудова „старої Европи" з її давним капіталізмом є нездійснима, а деяка „плянова господарка" є там конечністю. Коли ж Ман не розуміє американських замірів і американської господарської системи, то що ж говорити про інших, що не жили в Америці.

Американська економічна система ,як стверджують американські знавці, від сто років наглядно доказує, що вона краща від европейських господарських систем, включно з найновішими: соціялістичними, комуністичними і фашистськими. Американці, пише Росел Портер, знайшли спосіб, як заставити капіталізм служити загалові. Европейці думають, що американське свобідне підприємство мусить загинути так, як це діється в Европі. Це, як відомо, заповідають Америці комуністи та ліві соціялісти. Знов американці думають, що американська господарська система ще найскорше приверне світові спокій і дасть добробут.

Американський капіталізм це не европейський капіталізм старої дати, але „демократичний капіталізм", народній, і такий повинен би повстати теж і в европейських країнах. Европейський старий капіталізм виріс у февдальних часах і під абсолютизмами та монополями, а американці не визнають таких абсолютних влад і тому їхнє свобідне підприємство виростало в цілком інших умовинах. Американці завжди дбали і далі дбають, щоб не нагромаджувалось надто багато сили в одних руках, а це відноситься як до уряду, так і до бизнесу і праці. Змагання загарбати всю силу були і є, та це нікому не вдається. Через це нема „абсолютної" контролі з боку уряду, але й нема „абсолютної" свободи підприємства, чого доказом різне федеральне й стейтове законодавство, яке обмежує цю свободу.

Американська система, кажеться далі, є така гнучка, що навіть допускає різні „соціялістичні" експерименти, на що „Ню Діл" може дати багато доказів. Вона теж допускає в господарстві „планування", що може видаватись европейцям дивним, як дивним може являтись і це ,що як треба було, то й в Америці заведено контролю цін і заробітних платень. Усе є можливе в Америці, але тільки на підставі згоди загалу і цей загал може кожного часу своїм голосуванням вирішити інакше.

Такого ладу бажали б американці теж і Европі.

Час на акцію в справі імігрантів

Наше громадянство має неаби-яке завдання перед собою у звязку з повоєнним положенням в Европі. Це не лише чоловіколюбне, але й патріотичне завдання. Воно відноситься до розселення й поселення українських імігрантів, що тепер поодиноко або гуртами прибувають в Америку.

Коли в газетах згадається про якусь справу, яка відноситься до загалу, то звичайно поодинокі громадяни негайно відповідають: „А навіщо ми творимо комітети? Хай вони цим займаються". Саме на цю помилковість треба звернути увагу при обговоренні нової іміграції і завдання громадянства зглядом цього питання. Тут тільки різнородної праці, що ніякий комітет не всилі її подолати, або хоч би дати повну ініціятиву. Треба на місці громадянам інтересуватися долею ново прибуваючих імігрантів і їх справляти на відповідний шлях самопомочі, праці, підприємств. До цього обовязана не лише сама рідня, імігрантів, але й інші громадяни, бо це загальна справа.

Специяльну увагу треба присвятити імігрантам, які осідають чи хотіли б осісти на фармах, бо це поселення має інший характер, ніж поселення серед міської робітничої громади. Українці, що мають досвід з фармерським життям, повинні поспішити в першу чергу з відповідними порадами в газетах. Йде про те, щоб не лише дати свіжо прибуваючим імігрантам пораду, як приноровитися до фармерського життя, але теж і вказівки про характер околиці, у якій наші імігранти могли б поселитися, зпочатку як робітники, а опісля як власники фарм.

Це справа далеко-йдучої ваги, бо вона може прибрати характер масового поселення на фармах вже в недалекій будуччині. Притока до цього така:

У стейті Ореґон, Айдаго, Норт Дакоті й інших північно-західних стейтах, повстав рух за спровадженням імігрантів на фарми. У згаданих стейтах багато фармерів покинули свої доми під час війни і пішли до праці у промислових осередках на побережжі Тихого океану, як от у місті Портленд, де під час війни розвинулася велика воєнна індустрія. Так напр. у стейті Норт Дакота від р. 1940 змаліло число населення впродовж останнього десятиліття з 642,000 голов до 552,000 значить на 90,000 людей. У стейті Айдаго змаліло число населення з 523,000 на 488,000, отже на 36,000 осіб і т. д. Подібний убуток фармерського населення слідний теж в Ореґон і сусідних стейтах, хоч там воно зменшилося не в таких розмірах.

Окремо зголошує свої претенсії до фармерського населення Аляска, але її мотиви відмінні ніж мотиви згаданих стейтів. Там так мало людей, що на випадок нападу ворога не буде кому боронити землі навіть проти горстки напасників з повітря. Отже для оборони Аляски хочуть спровадити туди скитальників з Европи. Загалом надіються, що можна буде дістати 400,000 нових імігрантів в ці околиці, одначе рахуються з цим, які скитальники надаються на поселення на фармах.

В першу чергу візьмуть під увагу людей з Північної Европи, а це значило б що з Норвегії, Швеції, а потім з Естонії, Латвії й Литви. Укранці, як люди із східньої Европи, не надаються на поселення на Аласці, але вони добрі сільські господарі, отже є можливість, що нова імігpація українського роду буде спрямована до Норт Дакоти, Ореґону чи Айдаго. Тому, що про відчинення імігpації говорить безупинно президент Труман, і до нього прихильно віднеслися до неї обі головні робітничі організації, а це Американська Федерація Праці й Конгрес Промислових Організацій, треба надіятися, що поважних перешкод новій імігpації ніхто не буде ставити. Коли конгрес зійдеться на надзвичайну сесію в листопаді і в цій сесії на першу точку буде поставлена допомога Західній Европі, то нема сумніву, що одним з найважніших засобів для успішної допомоги покажеться конечність зліквідувати питання біженців та скитальників в Німеччині й Австрії. З цим вяжеться можливість **масової** імігpації в Америку не так в інтересі скитальників, як в інтересі Америки чи інших заморських країн, які потребують робучої сили.

Оце теж вказує на потребу нашої організованости в Америці, щоб від себе стати в допомогу при розміщуванні нових імігрантів. До такої застанови покликаний кожний громадянин без огляду на це, чи його хтось до праці кличе, чи ні. Свідомість порушеної справи повинна бути спонукою до корисного ділання для кожного громадянина.

З цього боку треба повитати уже пороблені заходи українців у Норт Дакоті, щоб дістати до цього стейту більшу скількість українських скитальників з Европи.

Микола Чубатий.

Америка та визволення України

I.

На таку тему стали писати в Европі українські газети у звязку з можливістю нової світової кризи. Назагал зміст тих статтей здебільша песимістичний, бо — мовляв — Америка вела все проросійську політику, тому так буде й в майбутності. Америка, хоч її президент Вилсон був творцем відомої доктрини про право кожного народу вирішувати свою політичну долю, була проти визнання самостійности України і стала по стороні білих росіян, які поборювали не тільки большевиків, але також український національний рух.

Річ природна, що нині ця тема незвичайно актуальна з різних причин. На випадок воєнного конфлікту поміж Америкою та Советами відношення Америки до визвольного українського руху може мати величезний вплив на перебіг самого конфлікту. Дальше, по розвалі Советів напевно прийде на порядок дня нове упорядкування теренів Советської Росії, яке може йти або по лінії розвалу Росії на якісь нові державні твори, або по лінії збереження Росії як державної цілости, міняючи тільки тоталітарно-комуністичний лад на „демократичний лад" нової Росії. Слово демократичний ми взяли в лапки прямо тому, що ми не віримо в можливість демократичного ладу якоїнебудь Росії. Росія або Московія за час свого 800-літного існування ніколи не мала демократичного ладу кромі пів року керенщини 1917 року, яка саме стала доказом неможливости демократичного ладу в Росії. Дальше — в нинішній Росії росіяни, себто москвичі, становлять вже меншину населення (біля 49%) отже як може існувати демократичний лад в державі, де пануюча нація становить меншину. На всякий випадок проба завести „демократичний лад" в посоветській Росії по упадку большевиків напевно була б зроблена. За такою **псевдо**демократичною Росією вже нині розбиваються всі росіяни поза Советами, а на терені Америки таки сам батько керенщини, Олександер Керенський, та всякого роду російські соціялісти, яких найбільше талановитим письменником **проти**советського наставлення є тут Д. Далін.

Чи мають рішальні американські чинники, себто американський департамент стейту якісь політичні пляни відносно просоветської Росії, годі нам знати. Одно певне, що ясних поглядів на справу посоветської Росії не мають відповідальні американські політичні письменники. Відомо, що в такій демократичній країні як Америка погляди політичних письменників мають великий вплив на офіціяльну політику держави, бо це голос публичної опінії. В цім напрямі доволі інтензивно працюють протикомуністичні росіяни, стараючися вже наперед наставити американців прихильно для втримання російської імперії як цілости. Який відгук мають ці їх заходи вже нині в політичній літературі, ще це видно, одначе одно певне, що багато американців, яких інтересує політика та які мають вплив на плянування американської політики, піддаються суґґестіям білих росіян про конечність втримати цілість Росії на випадок завалення комуністичної тиранії.

Така агітація це справа життя та смерти білих росіян в Америці, бо відомо, що всі росіяни, від скрайніх монархістів до соціялістів, хоч противники комуністичної влади, вважають неподільність Росії за річ конечну, а на випадок відмінної постави Америки, багато з них певно пішли б з большевиками в обороні неподільности Росії. Під тим оглядом росіяни є непримиримі та й не відомий тут ніякий визначний росіянин, що займав би таке ліберальне становище, що признавав би народам Росії право самоозначення своєї політичної долі.

Ця непримирима постава білих росіян поза Советами накладає на нас обовязок повести енергійну та передуману серіозну інформаційну роботу, щоби поставити перед очі Америки відмінний погляд на майбутність посоветської Росії, себто погляд поневолених народів червоною чи білою Росією. Українські журналісти в Европі відразу приймають песимістичний тон у своїх політичних міркуваннях, хоч такі погляди не конечно оправдані, бо на ділі Америка не має ще мабуть ясних поглядів, що мало б статися з Росією, коли б панування теперішної червоної тиранії завалилося. Витягати внесення тільки з історії американської політики не все правильно, бо від висліду останньої війни політичне положення на земнім ґльобі основно змінилося і відношення Америки до Росії мусить бути піддане основній ревізії в першу чергу в інтересі самої Америки, а дальше в інтересі тривалого миру. Не входячи навіть в ідеалістичні заложення американської **політики**, щоб принести народам **свободу**, життєвий інтерес Америки вимагає відкинення домагання білих росіян щодо збереження цілости Росії. Америці треба буде приступити до розумного розчленування Росії у власному інтересі та в інтересі всесвітнього миру.

Не повторювати помилки Гітлера.

Не має сумніву, що коли прийшло б до конфлікту поміж Америкою та Советами, то це була б боротьба двох великанів на життя й смерть. Тому Америка мусить змобілізувати всі сили, щоби ту війну виграти. До боротьби стануть не тільки воєнні сили Америки та Росії, до війни по стороні Кремля проти Америки стануть також прокомуністичні квіслінґи по цілому світі — комуністичні партії, тому Америка мусить протиставити їм також всі си..., що стануть проти Кремля. Тими силами можуть бути або таки самі білі росіяни в Советах, або народи поневолені Росією.

Остання війна показала, що Сталін вже потрапив не тільки виховати поважні кадри молодого покоління, але навіть притягнути на свою сторону старе покоління. Відновлення націоналістичного російського духа в цілому житті Советів, поєднання з православною церквою та попирання ще й поширювання російської православної церкви на терени, про які московська церква навіть мріяти не могла, все це поставить й старше консервативне покоління росіян на оборону родіни. Тому Америка не може рахувати багато на якісь поважніші російські протикомуністичні сили; радше мусить рахуватися зі **солідарним** фронтом всіх росіян проти Америки.

Силою, яка основно може підірвати силу Кремля з нутра, можуть бути тільки неросійські народи, що стогнуть не тільки в соціяльній, але також і національній неволі Москви. Вони є поважною силою і можуть есенціяльно помогти Америці звалити кремлінську тиранію.

Советська, російська, а також аліянтська преса з льояльністю до „червоного союзника" в часі війни промовчувала ту правду, що народи Советської Росії в перших місяцях війни витали навіть наступаючих німців, надіючись визволення з московської неволі. Відомо, що в перших місяцях війни сотні тисяч червоноармійців неросійського, а навіть і російського походження, піддавалися німцям. Добровільно цілі дивізії переходили на сторону німців не зі симпатій до них, але в надії, що в цей спосіб приспішать своє національне визволення. Тільки божевільна расистична політика націстів зглядом неросійських народів Советського Союзу спинила розвал Росії. Тільки націстична доктрина, що слов'янську нищу расу треба поголовно винищувати, а багаті слов'янські землі забрати на німецький „лебенсравм", вратували Кремль і Росію.

Проти німців в імя самозбереження боролися тепер не тільки росіяни, але також українці, та інші народи. На випадок конфлікту Америки з Советами Америка повинна б проголосити відразу ясну національну політику посоветської Росії та не робити помилки німців.

(Докінчення буде).

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

4)

— Ні, Вовчику, я говорю те, що думаю. І говорю давно відому істину: тільки через убивство можна прийти до цілковитого соціяльного очищення... Ти розумієш, що я маю на увазі? В динаміці прогресу соціяльну етику можна мислити тільки, як перманентний „злочин". Я злочин беру в лапки, бо свідоме вбивство во імя соціяльних ідеалів ніколи не вважав за злочив.

Товариш Вавчик ще з більшим здивуванням подивився на приятеля.

— З якого це часу ти почав так думати? — спитав він.

— Саме з того часу, коли я весело подивився на майбутнє, коли в мені знову з страшною силою заговорила воля до перемоги, коли я знову почав безумно ненавидіти своїх обмежених сучасників.

— Ти говориш зовсім, як пророк, — іронічно кинув товариш Вовчик.

Карамазов холодно подивився на лінґвіста і сказав:

— А ти думав, що я й справді звичайна людина? Ах, який ти наївний, друже! Отже, поспішай виправити свою помилку, бо Дмитрій Карамазов воістину пророк. Справжній пророк, і тільки через нього ти знайдеш сенс у цьому земному житті.

Дмитрій раптом зупинився. За якихсь кілька хвилин він пожовтів. Рот йому перекривився, і нижня губа дрижала.

— Але Дмитрій Карамазов — сказав лінґвіст, — все таки великий фразер і проспівав собі добрий панегірик.

— Що ж робити, — криво всміхнувся Карамазов.

— На світі ще ніколи так не траплялось, щоб панегірики складали тому, хто їх не проспівав уже сам собі... так чи інакше. Я співаю собі цинічно, але не в цьому ж справа. Мета завжди виправдовує засоби. Мій цинізм примушує тебе й інших звертати на мене увагу, мені ж цього й треба. А що я фразер, то ти теж правильно підмітив, — несподівано погодився він. Звичайно,. все це, мабуть, тільки фрази, і завтра я їх можливо, буду сам соромитись.

— Гм, чудеса! — сказав товариш Вовчик і раптом забігав по кімнаті. — І охота тобі, Дмитрій, філософствувати? Це ж така глупота, що ти й не уявляєтш собі.

— Саме що глупота?

— Та от ця ж... і взагалі всяка філософія!... А втім, я думаю, що ти зовсім надаремно філософствуєш...

Лінґвіст зробив помах своїми довгими руками, причмокнув і так переможно подивився своїми білими бровами, ніби він і справді розвінчав по меншій мірі свого вчителя Потебню.

— Я тебе слухаю! — сказав Карамазов.

— Ну, от. Тебе цікавило колинебудь таке питання: хто, як правило, любить ударятись у філософію?

— Цікавило.

Відповідь, очевидно, не подобалась Вовчику, бо він став гаряче запевняти товариша, що той ніколи цим не цікавився, інакше в нього не було б таких сцен із Ганною.

— Ну, добре, — нарешті кинув він. — Хто ж по-твоєму?

— Дикуни, очевидно! — спокійно відповів Карамазов. І тому, що він відповів спокійно, й тому, що Вовчик не чекав такої (на його погляд) влучної відповіді, лінґвістові, як і всякій дорослій дитині, залишилось тільки розгубитись.

— Ну, і що ж? — спитав він безпорадним голосом.

— Я, мабуть, буду з цього правила винятком.

Товариш Вовчик підійшов до вікна й раптом промовив тихо:

— А ти, Дмитрій, знаєш... не дурень.

— Дякую.

— Їйбогу! — несподівано захоплюючись, підскочив лінґвіст.

— Я цілком серйозно говорю. Тисячі років люди мудрують, а й досі не доміркувались до такого парадоксу.

— Саме якого... Того, що з правила можна робити винятки?

— Покинь свої дотепи! І спарвді: хіба розцвіт філософських дисциплін не характеризує те чи інше суспільство, як недорозвинений організм?

— Цілком справедливо, — сказав Карамазов. — Саме тому я й уважаю себе за справжнього сина своєї нації.

Лінґвіст уважно подивився на приятеля, спробував був зрозуміти його репліку й, не зрозумівши, махнув рукою.

— Знову філософія! — сказав він незадоволено й потріпав по спині свого ловерака.

Розмова зайшла в якийсь тупик, і друзі її припинили. Вони говорили на різних мовах, і тому продовжувати суперечку було зовсім недоцільно. Навіть недоцільно було й починати її, бо уважний спостерігач міг би зарані сказати, що вони ніколи до нічого не договоряться. Знав це й Карамазов і навіть тішився з цього, бо більш серйоза розмова безперечно відбила б від нього й Вовчика — десятого, чи то дванадцятого з його недовговічних друзів. Він і звязався так міцно з лінґвістом тільки завдяки дитячим здібностям того приймати світ цілком безпосередньо.

Познайомились вони три роки тому на міському стенді, і з того часу кожного літа їздять кудись на полювання. Вони використовують свою місячну відпустку в серпні місяці, і тільки рідко, як от у цьому році, мають можливість побувати на Славуті і в липні.

— Кого ти там визираєш? — спитав лінґвіст, коли Карамазов підійшов до вікна.

(Дальше буде).

Делегати XXI. Конвенції У. Н. Союзу не піднесли передплати на „Свободу" тільки тому, бо вірили, що членство добровільною доплатою до передплати і жертвами певно заманіфестує свою свідомість і дбайливість за свій рідний часопис. Подбайте негайно, щоб ваше імя було між тими свідомими і дбайливими, що зложили на Пресовий Фонд „Свободи".

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1947 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Улицький Остап, Цап Володимир, Ріц Дорота, Ольшевський Йосиф, Куланда Катерина М.
В. 2. Стухляк Іван, Мачевський Вілям.
В. 7. Поступак Зофія, Дідик Данило.
В. 8. Луців Фред В., Верес Петро.
В. 9. Кадінґо Василь.
В. 11. Карабін Йосиф.
В. 13. Кащак Ева.
В. 14. Теребецький Тома, Строк Стелла.
В. 17. Карпінський Іван мол., Ткач Іван А., Ткач Ванда Стелла, Щур Марія, Щур Іван.
В. 21. Руцька Анна.
В. 25. Шероцький Юрій Д.
В. 28. Трояновський Росел.
В. 36. Різо Олена.
В. 39. Гусак Олена, Павлина Володимир.
В. 45. Пеленський Лусіл.
В. 55. Олещук Іван, Сютрик Іван, Стельмащук Михайло, Демчук Генрієтта М.
В. 59. Новак Дженій Г., Триюда Іван.
В. 63. Вархоляк Данило мол.
В. 67. Брохівський Росел.
В. 70. Ланон Ґрейса.
В. 76. Савчак Данило.
В. 82. Федорнак Петро, Гайдук Іван.
В. 83. Дмитруш Іван.
В. 87. Максимик Петро.
В. 96. Палашоф Юрій.
В. 102. Дацишин Володимир, Кшановський Михайло, Телеп Гнат.
В. 103. Стецик Богданна.
В. 112. Маковська Стефанія, Купчик Стнанислав.
В. 123. Іванців Розалія.
В. 136. Куземко Михайло мол.
В. 141. Лука Клементина.
В. 147. Попек Тарас А.
В. 155. Кафман Олена.
В. 160. Федак Стефан.
В. 161. Крокочко Вілям.
В. 162. Корнейчук Джеймс.
В. 168. Шнир Іван.
В. 170. Савчин Долореса, Савчин Роберт.
В. 172. Макар Василь.
В. 173. Пустольський Філікс Т. мол.
В. 176. Подлецький Юрій, Ґрійч Марія А.
В. 178. Харко Мирослав.
В. 192. Валасек Іван, Кричковський Лев.
В. 204. Бріла Андрій, Бісик Олекса, Керницький Роман, Кудрик Надія.
В. 206. Гладик Олена, Ґуловач Михайло, Ґуловач Тома.
В. 217. Деркач Іван, Грицняк Андрій.
В. 220. Блідий Зиновія.
В. 221. Рурко Роберт Б.
В. 226. Ковба Арналд Н., Санагурський Іван.
В. 230. Грип Іван.
В. 234. Гринишак Андрій, Гринишак Анна.
В. 238. Костецький Осип, Костецький Теофіль.
В. 239. Сопко Миьхайло.
В. 242. Костишак Кондрад.
В. 262. Кашуба Джійна К.
В. 265. Задорожна Анна.
В. 270. Савчук Франко.
В. 274. Боберська Марія.
В. 276. Жерин Юлія, Скубяк Дорота, Ґера Катерина.
В. 280. Корпан Констенс.
В. 281. Бережний Йосиф.
В. 283. Зобків Денис.
В. 287. Мандра Володимир Д.
В. 305. Галь Франко, Лисий Едвард.
В. 316. Білоус Андрій, Димкар Юлія.
В. 331. Семус Петро.
В. 336. Іваночко Анна.
В. 341. Кадлубіцька Текля, Атаманець Григорій, Гевус Антін, Скорохід Володимир В., о. Осадеч Василь, Захарчук Петро, Свердлик Максим.
В. 343. Онуфрик Катерина.
В. 345. Яснюк Володимир Іван.
В. 349. Єник Юрій.
В. 350. Лупак Воллодимир, Перепічка Микола.
В. 351. Кутянський Іван.
В. 353. Часон Михайло мол.
В. 357. Хрономіз Григорій, Хрономіз Енок, Ярська Марія.
В. 361. Малетич Анна, Кресан Анна, Ясинська Берниса, Скопак Софія, Савіцька Катерина.
В. 364. Яшшин Стефан.
В. 365. Стапін Максим.
В. 371. Бучак Богдан.
В. 383. Худоба Михайло.
В. 386. Лисогір Олена.
В. 388. Гащак Володимир.
В. 390. Лейн Чарлс Г.
В. 406. Ґрансій Вілям.
В. 409. Санський Юрій.
В. 414. Мартин Іван.
В. 420. Шипковська Марія, Наменюк Арміла, Наменюк Стефан Г., Наменюк Марія, Коваш Лійна, Коваш Вінцентій.
В. 427. Махній Олекса.
В. 432. Топорницький Едвард, Шалаґан Іван, Петраш Петро, Шкобарницький Вілям, Півторяк Артур Д., Шалаґан Анна, Вишньовський Йосиф, Оробко Вілям.
В. 433. Харчук Дженій.
В. 448. Фалат Іван Ю.
В. 454. Примак Марія.
В. 457. Сахарновський Лувіс.
В. 462. Равлик Дженій Ф., Сиротюк Микола.
В. 464. Чабан Стефан, Черевата Марія.
В. 468. Сенюк Марія, Павлюк Анеля, Ґловацька Марія, Ґловацький Вілям, Ґловацький Йосиф, Купратій Дмитро.
В. 473. Фескун Володимир, Фескун Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Глива Михайло.*
В. 78. Лойко Григорій, Петруньо Іван.*
В. 94. Хринівський Микола,Васкуль Семен.*
В. 98. Гавлюк Андрій, Попел Йосиф.
В. 127. Вадій Олена.
В. 221. Водянський Дмитро П.,* Кадубець Василь, Васевич Михайло.
В. 227. Чігон Елисавета М.
В. 248. Задорожний Йосиф.*
В. 292. Брич Дмитро.
В. 305. Онуляк Павлина.
В. 361. Фолварк Зофія.
В. 365. Бойчак Михайло,* Цар Юлія, Цар Йосиф,* Цибрінська Антонина, Цибрінський Іван.*
В. 371. Кузів Данило Б.*
В. 414. Ковальчук Йосиф.*
В. 435. Рібек Іван.*
В. 441. Вовчук Розалія, Заверуха Іван.*
В. 445. Клим Марія, Мантина Петро,* Шевчук Григорій, Білінський Йосиф,* Сапко Анна.
В. 458. Шевчук Вайолета.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 21. Лесків Юлія К., Лесків Катерина, Лесків Юрій,* Лесків Микола, Лесків Іван,* Вількович Марта.
В. 128. Кондира Анастазія.
В. 141. Бартко Фред І.*
В. 161. Токар Нина, Лапиця Марія 2, Лапиця Михайло, Лапиця Юрій,* Лапиця Михайло,* Лапиця Володимир,* Лапиця Павло.*
В. 432. Лещук Юрій, Онуцький Іван М.
В. 441. Шевчук Вайолетта.
В. 445. Боровець Стефан.
В. 451. Литвин Варвара.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 39. Олійник Михалина.
В. 123. Валіґунда Іван.*
В. 151. Кароль Розалія.
В. 161. Лапиця Юрій,* Лапиця Павло,* Лапиця Михайло,* Самчук Анна Р.
В. 179. Местда Марія.
В. 234. Родніцький Петро.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Ґіґович Йосифа.
В. 7. Салик Петро мол.*
В. 9. Лесик Михайло,* Ковальчук Лука.*
В. 25. Гайовська Корнеля.
В. 85. Мадай Анна.
В. 98. Пагуляк Анна.
В. 133. Пашків Стефан.
В. 144. Бабяк Михайло.
В. 151. Михалишин Евгенія.
В. 155. Теліщевський Володимир.*
В. 158. Хлипавка Стефан.*
В. 161. Лок Микола.*
В. 187. Юрчик Йосиф.*
В. 219. Гинда Іван.*
В. 304. Бирва Микола.*
В. 313. Руняк Марія.
В. 344. Зимняк Панько.
В. 365. Горват Тесій.
В. 369. Перич Іван.*
В. 376. Гарбан Йосиф,* Пшибельська Анна, Пшибельський Іван В.*
В. 406. Грабовська Розалія.
В. 427. Пелешак Микола.
В. 432. Прокопович Стефан.*
В. 445. Стебніцька Ольга.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 91. Лапиця Зофія, Токар Анна, Лапиця Михайло,* Лапиця Юрій,* Лапиця Михайло, Лапиця Павло,* Лапиця Володимир,* Лапиця Марія 2.
В. 292. Бартко Фред.*
В. 324. Банах Анджелина, Банах Іван.
В. 363. Лесків Юлія, Лесків Катерина, Вількович Марта, Лесків Юрій,* Лесків Микола, Лесків Іван.*
В. 440. Сироїд Григорій.*
В. 441. Боровець Стефан.
В. 446. Онуцький Іван М.
В. 458. Шевчук Вайолетта.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 39. Олійник Михалина.
В. 123. Валіґунда Іван.*
В. 151. Кароль Розалія.
В. 161. Лапиця Юрій,* Лапиця Павло,* Лапиця Михайло,* Самчук Анна Р.
В. 179. Местда Марія.
В. 234. Родніцький Петро.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ.

В. 112. Спеслак Анна, Воржиховська Анастазія.
В. 217. Рудий Володимир.*
В. 372. Головка Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 62. Міхан Олекса.*
В. 87. Марлер Юлія.
В. 147. Стельмах Стефан.*
В. 164. Міло Анна.
В. 217. Пінковський Вілям.
В. 239. Сапко Михайло.*
В. 242. Стопій Григорій.*
В. 257. Фурка Іван.
В. 264. Капелюх Джійна.
В. 270. Сіск Анна.
В. 276. Іваницький Михайло.*
В. 288. Фариняк Микола.*
В. 322. Горбачук Дорис.
В. 325. Сидорко Марія.
В. 326. Панек Каролина, Панек Анна.
В. 369. Березяк Павлина.
В. 469. Круник Ребека.
В. 475. Бойко Катерина.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 27. Плечій Микола.
В. 28. Пасечник Олекса.
В. 99. Бурко Дмитро.
В. 133. Пришляк Григорій.
В. 147. Котик Марія.
В. 181. Якубів Марія.
В. 182. Федаш Микола.
В. 198. Голод Олена.
В. 210. Олійник Іван.
В. 239. Пелех Пелагія.
В. 277. Ногач Андрій.
В. 283. Вільчинський Михайло.
В. 301. Мотлюк Іван.
В. 318. Ткач Кирило.
В. 353. Ільчишин Яків.
В. 372. Радкович Домініка.
В. 385. Дмитрюк Флоренса.
В. 406. Пастирняк Михайло.
В. 409. Корданич Василь.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1947 року було в У. Н. Союзі повнолітних членів	35,150
В місяці вересні 1947 р. принято нових	167
В місяці вересні 1947 р. принято наново	36
В місяці вересні 1947 р. принято з переступними листами	21
В місяці вересні 1947 р. принято з інших кляс	10
В місяці вересні 1947 р. принято зі старого роду обезпеч.	—
Разом	35,384
В місяці вересні 1947 р. суспендовано	27
В місяці веесні 1947 р. відійшли з переступними листами	22
В місяці веесні 1947 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	10
В місяці веесні 1947 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці веесні 1947 р. відійшли зо зворотом у готівці	20
В місяці веесні 1947 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці веесні 1947 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	4
В місяці веесні 1947 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці вересні 1947 померли	19
Разом	102
З кінцем місяця вересня 1947 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	35,282

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В класі А. на $ 250	5
В класі А.Н. на $ 500	83
В класі В. на $ 750	12
В класі С. на $1000	169
В класі В.В. на $1500	5
В класі С.С. на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В класі О- 500 на $ 500	457
В класі О-1000 на $1000	304
В класі О-1500 на $1500	4
В класі О-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В класі Р- 500 на $ 500	4,945
В класі Р-1000 на $1000	3,512
В класі Р-1500 на $1500	46
В класі Р-2000 на $2000	47
В класі Р-2500 на $2500	7
В класі Р-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В класі Е- 500 на $ 500	3,463
В класі Е-1000 на $1000	1,626
В класі Е-1500 на $1500	40
В класі Е-2000 на $2000	34
В класі Е-2500 на $2500	5
В класі Е-3000 на $3000	7

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В класі W- 250 на $ 250	2
В класі W- 500 на $ 500	4,488
В класі W- 750 на $ 750	1
В класі W-1000 на $1000	3,706
В класі W-1500 на $1500	41
В класі W-2000 на $2000	20
В класі W-2500 на $2500	2
В класі W-3000 на $3000	3
В класі W-різні суми	75

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В класі Т- 100 на $ 100	3
В класі Т- 250 на $ 250	165
В класі Т- 500 на $ 500	3.534
В класі Т- 7500 на $ 750	519
В класі Т-1000 на $1000	7.709
В класі Т-1500 на $1500	182
В класі Т-2000 на $2000	52
Разом	35,282

МОЛОДЕЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Бакович Іван мол., Черуп Михайло мол., Крепшо Ленард І. мол., Лешак Йосиф Р., Лешак Річард Н., Лешак Розалія М., Полиняк Денис Ю., Улицька Анна, Улицький Юрій, Улицький Ігор.
2. Ладика Катерина М., Ладика Ольга А., Морак Андрій І., Планко Лувійза, Репело Анна, Репело Микола, Репело Стефан, Славінський Давид Дж., Славінський Володимир Й.
В. 7. Решетар Марія А., Рісенок Стефан, Марасяк Патрися А., Смолінська Марія О., Смолінська Анна В., Яворський Меланія Дж., Ріфон Дорота.
В. 11. Бабиш Іван Ю., Сціленний Брус А.
В. 17. Ґомба Доналд, Ткач Іван Р., Ткач Ненсій К., Ткач Роберт.
В. 23. Мерена Маріянна С.
В. 28. Трояновський Мирон.
В. 30. Вос Одрій.
В. 36. Кемет Фредерик Вм. мол., Романська Дженета С.
В. 37. Гнатюк Григорій.
В. 38. Качуряк Михайло І., Ґузаляк Шірлій А.
В. 44. Кент Джефрій В.
В. 49. Буткевич Марія А., Юрків Марія, Юрків Петро.
В. 63. Фейкош Кандаса А., Волф Павло Л. 2.
В. 65. Ванця Михайло, Ванця Вілям.
В. 67. Боствик Шірлей М., Патуляк Іван А.
В. 70. Ланон Рей.
В. 75. Адамович Роман, Онуфритон Овен, Онуфритон Стефан К.
В. 83. Рудолф Денис.
В. 85. Бругер Михайло, Тіма Іван А., Тіма Соня А.
В. 87. Будник Григорій.
В. 116. Ґогр Олександра, Стадник Джудит А.
В. 128. Швець Дженета.
В. 135. Лашінський Данило.
В. 146. Нахвостач Кароля А.
В. 150. Бойвин Верґенія А.
В. 155. Кафман Павлина.
В. 161. Сонич Марґарета Л.
В. 167. Кульматицький Іван Т.
В. 171. Сайчук Юлія А.
В. 176. Бабяк Катлина Дж.
В. 192. Зукер Михайло Е.
В. 204. Іванів Елизавета О.
В. 206. Риманський Володимир П.
В. 217. Ґуран Богдан Т., Ґуран Мирослав Н., Ґуран Зенон Ю., Миколайко Варвара, Миколайко Бобій.
В. 226. Плекан Джерард М., Сарбо Евген, Сарбо Павло В. мол., Сарбо Рос М., Велитович Михайло І.
В. 230. Сіндерс Ґлен Р., Тімс Іванна Е.
В. 237. Стеців Іван Г.
В. 238. Алесій Донна М., Дацько Данило М.
В. 242. Гришко Джеймс, Радій Марія А.
В. 248. Юзвак Стефан П.
В. 271. Сидор Марта.
В. 279. Семенович Яніна, Семенович Вікторія.
В. 290. Мастин Каролина І.
В. 305. Галь Цецеля, Галь Франко, Галь Марія, Лисій Іванна О., Лисій Джудит А., Медвик Юрій М., Томко Елизавета, Томко Катерина, Томко Марія А., Томко Йосиф, Томко Михайло.
В. 317. Бойко Іван, Бойко Роберт П.
В. 319. Липка Стефан, Липка Володимир.
В. 320. Козуб Джеймс О., Шулка Пилип Н.
В. 330. Гошолок Сендра Дж.
В. 341. Човник Володимир Т.
В. 343. Гривняк Андрея Л., Санагурська Дайана С., Швець Слава А., Швець Марія А., Швець Патрися А.
В. 357. Чорномаз Едвард Л., Мартин Йосиф мол.
В. 355. Дикий Петро Л.
В. 372. Скрутовська Марія А.
В. 383. Буката Іван М., ДеҐрозіо А., Ґуско Беверлій А., Ґуско Лувійза А., Мосер Вініфред М., Сабо Лоретта Дж., Сапко Варвара, Шевчук Амеля А., Смулій Андрій мол., Смулій Дорота, Смулій Тереса.
В. 406. Лесконич Іван.
В. 414. Дудек Кароля А.
В. 420. Гаврилюк Геролд В., Гаврилюк Ірина Р., Гаврилюк Роджер Дж., Коваш Давид, Коваш Франко, Коваш Ірина, Наменюк Ілина, Наменюк Марія Дж., Паланюк Ірина, Паланюк Джейна, Паланюк Джойс, Твардовська Бетій, Твардовський Омелян, Твардовська Реґіна, Твардовська Розалія.
В. 427. Поспех Патрися.
В. 432. Чабан Джойс А., Найда Богдан І., Найда Галя З.
В. 433. Зидовська Марилина.
В. 439. Курилів Оксана М.
В. 441. Демкович Аделя М.
В. 461. Ячкоф Ґлорія А.
В. 464. Череватій Евген М. Череватій Теодор.
В. 466. Гринків Павло Б.
В. 468. Боровська Леся О., Павлюк Давид, Яворський Роберт.
В. 471. Баран Данило, Курило Іван, Курило Михайло.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 78. Дудаш Стефан.
В. 94. Васкуль Володимир.
В. 300. Бережонська Ненсій.
В. 353. Ільчишин Мейл, Ільчишин Вілям.
В. 365. Цар Петрик Михайло, Бойчек Михайло, Бойчек Йосиф.
В. 445. Клим Володимир, Зарецький Мирон.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 161. Лапиця Іван.
В. 432. Лещук Богдан.
В. 451. Литвин Ярослава, Литвин Стефанія А.
В. 474. Семеняк Михайло, Семеняк Славко М.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 11. Сандак Розмарія.
В. 155. Сасала Денис Іван.
В. 204. Трипалюк Лілліян.
В. 341. Копленд Джеймс Р.
В. 414. Волинець Елизавета А.
В. 464. Полоз Мирослав, Полоз Марія.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 3. Матлаґа Чарлс.
В. 18. Стельмах Ольга.
В. 39. Гусак Стефан мол., Гусак Зофія, Гусак Олена, Гусак Едвард.
В. 43. Бобій Павлина, Бобій Розалія.
В. 48. Куцаба Христина А.
В. 82. Федорнак Анна.
В. 130. Вікс Сузанна Е.
В. 186. Решетар Евген.
В. 217. Пінковська Сузанна.
В. 227. Сатур Олена, Сатур Петро.
В. 301. Еґресман Адлина, Еґресман Омелян, Еґресман Яків мол., Еґресман Річард.
В. 369. Конек Ольга, Конек Стефанія.
В. 376. Пшибельський Олекса, Пшибельський Ленард, Пшибельський Микола, Пшибельський Данило Дж.
В. 408. Земянек Франко, Демкович Долореса.
В. 415. Козлів Ольга.
В. 425. Ґреско Донна, Новак Наталія, Новак Іван О.
В. 441. Бакалак Марія Дж.
В. 445. Стебніцька Віра Л., Гоменюк Данило Р.
В. 456. Ґулас Марія О., Ґулас Мирослава Н., Ґулас Марія О., Ґулас Марія Н.
В. 474. Стадник Берт.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 91. Лапиця Іван.
В. 324. Банах Володимир М.
В. 446. Гриців Богдан.
В. 464. Міщій Евген І.
В. 473. Семеняк Михайло, Семеняк Славко Н.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 1. Цап Володимир, Шептак Дорота, Ольшевський Йосиф мол.
В. 2. Стухляк Іван.
В. 8. Луців Теодор В., Верес Петро.
В. 9. Кадінґо Василь.
В. 25. Шероцький Юрій Д.
В. 39. Павлина Володимир, Гусак Олена.
В. 45. Павло Лусіль.
В. 55. Демчук Генрієта.
В. 63. Вархолак Данило мол.
В. 82. Федорнак Петро, Гайдук Іван.
В. 83. Дмитруш Іван.
В. 96. Палашеф Юрій.
В. 102. Дячишин Володимир.
В. 103. Стецек Богданна Е.
В. 112. Маковська Стефанія.
В. 136. Куземко Михайло.
В. 141. Лука Клементина.
В. 147. Попик Терій.
В. 162. Корнейчук Джеймс.
В. 170. Савчин Роберт, Савчин Долорес.
В. 176. Подлецький Юрій, Ґрійц Марія А.
В. 220. Блідий Зеновій.
В. 221. Рурка Роберт В.
В. 234. Гринишак Андрій, Гринишак Анна.
В. 242. Костишак Кіндрат.
В. 274. Боберська Марія.
В. 276. Скубяк Дорота, Ґера Катерина.
В. 280. Корпан Константина.
В. 316. Білоус Андрій.
В. 331. Семусь Петро.
В. 341. Тесарський Антін.
В. 353. Ільчишин Мейл.
В. 386. Лисогір Олена.
В. 388. Гачак Володимир.
В. 406. Ґранчай Вілям.
В. 409. Санський Юрій.
В. 457. Сохарновський Лувіс.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 11. Сандак Розмарія.
В. 155. Сасала Денис.
В. 168. Дячишин Франко.
В. 204. Трипалюк Лілліян.
В. 341. Копленд Джеймс Р.
В. 414. Волинець Елизавета.
В. 464. Полоз Мирослав, Полоз Марія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 172. Ільницький Петро.
В. 229. Пурей Йосиф.
В. 361. Костишин Володимир 2.
В. 401. Крещіглова Дорота.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1947 року було в У.Н.С. дітей членів	12.132
В місяці вересні 1947 р. принято нових	169
В місяці вересні 1947 р. принято наново	11
В місяці вересні 1947 р. принято з переступними листами	6
В місяці вересні 1947 р. принято з інших кля собезпеч	9
Разом	12.327
В місяці вересні 1947 р. суспендовано	41
В місяці веесні 1947 р. відійшли з переступними листами	6
В місяці веесні 1947 р. відійшли до старших членів УНС	46
В місяці веесні 1947 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	9
В місяці веесні 1947 р. відійшли зо зворотом у готівці	5
В місяці веесні 1947 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці веесні 1947 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	—
В місяці веесні 1947 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці вересні 1947 померли	—
Разом	107
З кінцем місяця вересня 1947 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	12.220

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В класі 1-шій на $500	3,561
В класі 2-гій на $500	1.034
В класі 3-тій на $100	2,411
В класі 4Р на $ 250	114
В класі 4Р на $ 500	1,785
В класі 4Р на $1000	602
В класі 5Е на $ 250	243
В класі 5Е на $ 500	1,842
В класі 5Е на $1000	469
В класі 6С на $ 500	115
В класі 6С на $1000	44
Разом	12,220

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

ЛІСТА: ч. 7.

Відділ:	Жертва:
John Sitch	$ 2.00
Йосиф Боришкевич, передпл.	2.00
Василь Ґонтарик	2.00
Т. Похмурський	2.00
J. Warwick	2.00
Павло Зятковський	2.00
Дмитро Зінь	2.00
Теодор Корбин	1.00
Петро Юркевич	1.00
Юрій Петріщак	1.00
6 Михайло Миґаль	2.00
8 Іван Іващишин	2.00
14 М. П. Отрок	2.00
20 Henry Shalapai	3.00
20 Іван Беднарський	2.00
20 Йосиф Крупка	2.00
20 Іван Крупка	2.00
20 Іван Костюк	2.00
22 Софія Каня	3.00
23 Теодор Захаревич	2.00
25 Петро Мищишин	4.00
39 Михайло Снігур	3.00
39 Louis Kitt	3.00
42 Андрій Качан	2.80
44 Іван Демчик	2.00
52 Ваврищин Ілін	5.00
52 Михайло Провода	3.00
53 А. Мовчко	2.00
65 Ілько Хомяк	2.00
65 Михайло Ядловський	2.00
69 Іван Приймак	3.00
75 Гринько Ясінський	2.00
76 Іванців Йосиф	2.50
76 Іван Зелінський	2.00
79 Пелагія Серединська	2.00
81 Петро Міськів	2.00
89 Григорій Тимус	2.00
98 Іван Цікот	2.00
105 Андрій Мельник	2.00
105 Михайло Шийка	2.00
105 Онуфрій Волчек	2.00
105 Василь Белюх	2.00
105 Теодор Слободян	2.00
105 Дмитро Слободзян	2.00
106 Микола Пашко	3.00
117 Василь Кожух	2.00
117 Йосиф Свачій	2.00
122 Кароль Сідзінський	5.00
123 Теодор Угляк	2.00
125 Тереса Ярема	5.00
126 Іван Ясновський	2.00
130 Іван Тимців	2.00
130 Михайло Зелем	2.00
133 Микола Брунька	2.00
133 Григорій Романишин	2.00
136 Андрій Крупа	2.00
161 Йосиф Литвин	5.00
170 Василь Цан	5.00
170 Волод. Огоновський	2.00
178 Петро Кухар	2.00
181 Дмитро Сопків	3.00
182 Іван Завада	2.00
200 Ілько Ґенеґа	2.00
204 Марія і Володимир Мельник	2.00
206 Микола і Розалія Вецал	3.00
207 Henry Melnick	3.00
209 Йосиф Ґінда К.	2.00
213 Андрій Бирич	5.00
220 Іван Осядач	1.00
232 Іван Пандрак	2.00
238 Стефан Ярош	2.00
251 Йосиф Цьобан	2.00
254 William Olyarchik	2.00
259 Микола Москалик	2.00
259 Василь Ґула	2.00
259 Андрій Фоця	2.00
259 Михайло Гірка	2.00
259 Felix Prokopchuk	2.00
259 Василь Щурко	2.00
264 Михайло Лобур	2.00
265 Олекса Самец	2.00
265 Іван Ґузела	2.00
265 Йосиф Коцюбка	2.00
266 Петро Вітковський	2.00
266 Данило Митулінський	2.00
266 Іван Каша	1.00
277 Григорій Михаліцький	4.00
283 Теодор Олійник	2.00
283 Еміліян Саварин	2.00
283 Михайло Хамуляк	2.00
283 Михайло Курій, ст.	2.00
283 Григорій Каганяк	2.00
288 Онуфрій Гриньків	2.00
289 Микола Головка	2.00
295 Стефан Дрекслер	2.00
300 Григорій Брезінський	3.00
301 Кирило Січевський	2.00
316 Василь і Марія Іванців	3.00
324 Василь Олійник	3.00
330 Іван Дацишин	5.00
330 Михайло Русин	3.00
330 Микола Паламар	3.00
330 Василь Литвин	2.00
330 Теодор Стрнек	2.00
330 Дмитро Тимків	2.00
330 Р. А. Поступак	2.00
336 Олекса Купчик	2.00
340 Іван Щудляк	2.00
340 Петро Олійник	2.00
345 Анна Денис	2.00
359 Розалія Пусило	2.00
361 Лев Миронюк	5.00
361 Іван Шлос	5.00
361 Іван Горішний	2.00
361 Іван Собенко	2.00
361 Роман Захарчук	2.00
364 Филип Ольховий	5.00
365 Іван Круба	2.00
367 Григорій Андрусів	2.00
367 Роман Дмитрів	2.00
369 Михайло Марцін	2.00
370 Йосиф Брезіцький	5.00
370 Paul Janis	2.00
371 Паньків Іван	3.00
374 Микола Кисіль	2.00
374 Петро Улашкевич	2.00
380 Elsie Babay	2.00
387 о. В. Горохівський	2.00
387 В. Гірчиця	2.00
393 Катерина Стоянович	3.00
432 Проців Пилип	2.00
473 Маруся Харабарук	4.00
473 О. Чайківський	4.00
473 М. Ленько	2.00
473 М. Глібчук	2.00
473 П. Самотіс	2.00
473 М. Панасюк	1.00

З кінцем місяця вересня 1947 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	47,502

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за вересень 1947 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспенсії залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які вродовж вересня 1947 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

Що пишуть про „Свободу"

Петро Юркевич, Толідо, Огайо. — Пересилаю $10 як додаток до передплати. Радо це роблю, бо вважаю, що це, що є в „Свободі" є правдиве і справедливе. Читаючи „Свободу" чуєщся свобідним. Нема нічого, що накидається читачеві насильно. Так видавати часопис, значить видавати його по американськи. Читач має теж думати! Любимо „Свободу", бо вона розуміє Америку і бажає з цілого серця Україні незалежности та тих свобід, якими втішається ця країна. Можу сказати з щирого переконання, що коли б ми не мали в Америці „Свобди", то ходили б манівцями, а так ідемо прямою і чесною дорогою.

Михайло Юрків, Рачестер, Н. Й. — Читаю в однім часописі, що виходить раз у тиждень, що „Свобода" не могла б втриматись, якби не примусова передплата. Питаю: А як це сталось, що минулого року зложили читачі „Свободи" добровільно майже десять тисяч долярів? Якби „Свобода" не була добра, то певно не зложили б, бо ніхто їх до цього не примушував. Я засилаю з власної охоти своїх $5, щоб „Свобода" далі виходила як досі, а теж на доказ, що мене ніхто до цього не силує.

Т. Колар, Теревил, Конн. — Засилаю свою жертву на пресовий фонд „Свободи", а теж хочу сказати, що читаю різні газети з Америки і Канади та різного напрямку, але мушу признати, що „Свобода" таки найліпше редагована.

Теодор Ґулька, Скилмен, Н. Дж. — Засилаю $2 на „Свободу", бо більше не можу. Вже пять років, як не працюю, бо нема сили. Без „Свободи" не можу обійтись. Як нема своєї рідної газети, то так, якби хліба в хаті бракувало. Читаю „Свободу" вже 42 роки. Якби перестала до мене приходити, то не стало б найліпшого приятеля в світі. Ціла біда з нами, що ми не вміємо пошанувати доброго й щирого приятеля, нашу рідну пресу. Якби ми це розуміли, то й наша справа ліпше стояла б. Яка то була б велика сила, коли б ми всі були в таборі „Свободи"!

Данило Яворський, Честер, Па. — Уже 37 років я є членом Великої Родини, якій назва Український Народний Союз, з теж і читачем „Свободи". Я читаю теж і американські газети, але „Свобда" в мене перша, бо ніхто не дає мені цього, за чим шукає моя душа. Це знаходжу в „Свободі".

Григор Стоякевич, Гайставн, Н. Дж. — Дуже мені прикро, що моя щербата доля не дозволяє мені післати більше як два доляри на пресовий фонд „Свободи". Читаю „Свободу" уже 40 років. „Свобода" це наше ясне сонце на американській землі, це наша просвіта, це наша гордість, це наша святиня. Знаю з минулого, якто нашу „Свободу" та її редакторів обкидували за правду болотом. Те саме й тепер пробує дехто робити, як з цивільних, так і духовних. Та це болото прилипло до тих, що ним кидали і так буде теж і тепер. Усі вороги „Свободи" залишили по собі тільки чорні плями. Бо скажім собі правду: Де ми були б у народній робті, в Америці, якби не було нашого національного Ґібральтару, нашої „Свободи"?

В. Колданський, Рачестер, Н. Й. — Сама назва нашого часопису говорить за себе. „Свобода" веде наш нарід до поступу і свободи. Дай Боже, щоб наш нарід діждався якнайскорше тої свободи, яку боронює „Свобода".

З ЖИТТЯ ГРОМАД

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

На оборону скитальців.

На місячних зборах Допомогового Комітету в Рачестер, Н. Й. ухвалено вислати $50 до Українського Конгресового Комітету.

Члени і делегати на III. Конгрес У. К. Комітету оцінили працю Екзекутиви, навіть у часбе других $50 на дальшу працю Конґресового Комітету, що разом виносить $100.

Зложили слідуючі: по $5: Е. Ґерула, М. Шварц, М. Онуфрик, Р. Гладун, К. Шевчук, Р. П.; по $3: Я. Півторак, В. Гранковський; по $2: В. Ч., А. Задорецький, К. Андрусів, А. Хмеляк, І. Бойчук, М. П., І. Ґродзік.

Сповнивши тимчасово свої обовязки, маємо надію, що інші Товариства, Братства і делегати теж зложать свої жертви негайно, бо обставини і праця У. К. Комітету вимагають цього.

Екзекутива Доп. Комітету в Рачестер.

ЩО ПИШУТЬ?

„БІЛИЙ ХЛІБ У МОСКВІ, А ГОЛОД В КИЄВІ".

Таке я вичитав у „Свободі", а тепер пригадав собі це, як читав одержаного щойно листа від родини, яка тепер у Польщі та в якому повідомляють мене, що мій рідний батько на рідній землі й за „рідної" влади помер з голду... Пишеться у листі:

„Ми отримали письмо від своєї дочки з ому і подає нам сумну вістку, що Ваші й наші Тато померли... Тут почали ми всі плакати, бо наші Родичі були добрі... Щоб перервати плач та вшанувати Батька я зарядив пять-мінутову мовчанку, та сліз не можна було вгамувати, бо Родичі були дуже добрі для нас усіх і всі ми відчуваємо великий жаль за ними... Вони пережили великий голд. Хліба не кушали, хоч такий добрий був урожай, як пише Софійка. Та від себе можу сказати, що урожай міг бути гарний, але хліба їсти не будуть, бо там накладають на них завеликі податки та контингенти, здачі хліба... Ще повідомляємо Вас, що Ваші сестри теж такі бідні, як і ми, що вже тут два роки, як сюди приїхали... Ще хочу сказати, що моя Софійка з девяти моргві поля мусіла здати 23 кірці, а поле не було все оброблене і обсіяне, бо минулого року була посуха, то не було насіння. От бачите, яка то тепер є „опіка" над нашим народом".

ТРИ ГЕНЕРАЦІЇ СЛАВНОЇ АКТОРСЬКОЇ РОДИНИ. — Старша жінка це славна акторка Етел Баримор. Зправа її дочка, а на руках внук.

УЧЕНИЦІ АКАДЕМІЇ С. С. У СЛОВСБУРҐУ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ В „УКРАЇНСЬКОМУ ДНІ" У ФИЛАДЕЛФІЇ

Учениці Академії Сестер Служебниць у Словсбурґу, Н. Й., вже нераз виявили своє живе заінтересування країною їх батьків — Україною та долею своїх братів і сестер в Европі, як теж бажання їм допомогти. Цим разом вони зголосили свою участь теж у великому „Українському Дні" у Филаделфії, що ним ЗУАДКомітет започаткує свою тримісячну кампанію за збіркою одного мільйона долярів на допомогу українським скитальникам. Учениці Академії С.С. приїдуть до Филаделфії та доповнять ряди тих, що переводитимуть збірку грошей.

ПОШУКУВАННЯ

ДЕ Є мої родичі, **АНТІН і ТЕТЯНА ВРУБЛЄВСЬКІ**, сестри **Анастазія Василишин і Катерина Стрілецька** та брат **Стефан Врублевський?** Всі з міста Радехів, Західна Україна. Хто про них знає, або вони самі, прошу голоситись на мою адресу:

Mrs. ANNA PROKOPOWICH,
18 Fir Street. Valley Stream, N. Y.

Всі европейські укр. часописи прошу ласкаво о поміщення цього оголошення. — А. П.

КАТЕРИНА ГАНУЩАК

з села Сідало, повіт Новий Самбір, Галичина, пошукує свою тету

ШПОТ КАТЕРИНУ

Має находитись десь на скитальщині. Прошу голоситися на адресу:

ВАСИЛЬ ХАЦ
4001 WINGAP ROAD,
PITTSBURGH, PA.

ОСТОРОЖНО З ДІТЬМИ І ГАЗОЛІНОЮ!

У нас, в Грейт Медовз, стався такий нещасливий випадок з дитиною, на який треба звернути увагу. Молода 12-літня дівчинка з китайського роду, Анна Уій, полила газоліною нагромаджене листя, щоб скорше горіло. Нагло її обгорнуло полумя і попекло молоде тіло так, що вона померла серед тяжких болів у шпиталі. Вона була ученицею 8-мої класи публичної школи. Родина її невелика, але похорон був такий, якого ще ніхто не запамятав. Прийшли люди усіх національностей. Нігде не було видно сухого ока. Прибули усі шкільні діти з учителями, а шкільні товариші нещасної жертви несли домовину, засипану квітами. Це було перше тіло китайця, яке поховано на нашім цминтарі. На „святій землі „цминтарної демократії" усі ми рівні, усіх нас вона однаково приймає на вічний спочинок. — Е. Дудяк.

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЧНА ГРОМАДА В ШВАЙЦАРІЇ.

Управа Української Академічної Громади (УАГ) в Швайцарії повідомляє, що її осідок є в місті Берні. У всіх питаннях, що звязані з студентським життям на терені Швайцарії, Управа просить звертатись на таку адресу:

Verband Ukrainischer Studierenden
Bern
Transit, Postfach.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 1718. Спроба втечі.

Тріщання поломаної галузки розбудило провідника. Він завважав, що Джени нема. Миттю він розбудив інших.

Молат зачув метушню. Він знав, що нема часу до витрачування.

Узявши Джену на руки...

...малпи побігли в сторону ріки. Молат знав, що треба перебристи ріку, щоб збити з тропу ціле малпяче племя.